

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

I. Główne założenia

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia na j. polskim polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.

II. Obszary aktywności podlegające ocenie

W ramach przedmiotu język polski ocenie podlegają:

- mówienie (opowiadania ustne - twórcze i odtwórcze),
- czytanie (głośne - bez przygotowania, z przygotowaniem; ciche ze zrozumieniem),
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie),
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku (gramatyki),
- posługiwanie się poznanymi zasadami pisowni,
- znajomość treści lektur,
- analizowanie i interpretowanie tekstów,
- inne (recytacja, realizacja projektów, praca w grupach, praca na lekcjach, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich).

III. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

LP.	FORMA	DEFINICJA
1.	Praca klasowa	Przekrojowa praca pisemna w klasie; zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem; w trakcie której zostają sprawdzone różnorodne umiejętności oraz poziom wiedzy merytorycznej ucznia.

2.	Sprawdzian	Zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem praca pisemna obejmująca większy zakres materiału niż trzy tematy lekcyjne.
3.	Kartkówka	Niezapowiedziana lub zapowiedziana praca pisemna obejmująca swym zakresem nie więcej niż trzy tematy lekcyjne.
4.	Odpowiedź ustna	Sprawdzenie wiedzy i umiejętności w formie ustnej.
5.	Prezentacje	Indywidualne lub grupowe zaprezentowanie efektów pracy (inscenizacja, przemówienie, udział w projekcie itd.)
6.	Praca na lekcji, praca w grupach	Ocenianie udziału w lekcji, prowadzenia notatek, zabierania głosu w dyskusji.
7.	Dłuższa praca pisemna	Praca pisemna sprawdzająca różnorodne umiejętności oraz poziom wiedzy merytorycznej ucznia.
8.	Zadania	Ustne albo pisemne ćwiczenia mające na celu utrwalenie zdobytej wiedzy i umiejętności
9.	Dyktando	Praca pisemna sprawdzająca umiejętności oraz wiedzę ucznia z zakresu ortografii lub interpunkcji.
10.	Recytacja	Wygłoszenie tekstu.
11.	Zeszyt przedmiotowy	Sprawdzany pod kątem kompletności notatek, poprawności ortograficznej i estetyki.
12.	Konkursy i olimpiady	Laureat etapu szkolnego konkursu i uczestnik etapu ponadszkolnego konkursu lub olimpiady.

13.	Testy diagnostyczne	Testy sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów po kolejnych etapach nauki w szkole. Nie podlegają ocenie wyrażonej stopniem.
------------	----------------------------	--

2. Procentowy próg ocen zależy od budowy arkusza pomiaru wiedzy i umiejętności uczniów (typów zadań).

3. Zasady oceniania wypracowań

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na ocenę niedostateczną.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na ocenę niedostateczną.
- Jeżeli objętość wypowiedzi jest krótsza niż zalecana w poleceniu, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych.
- Jeżeli uczeń w czasie przeprowadzania pomiaru wiedzy i umiejętności korzysta z niedozwolonej pomocy, nie otrzymuje oceny. Ma wtedy obowiązek ponownego przystąpienia do pomiaru wiedzy i umiejętności w terminie wyznaczonym przez nauczyciela bez możliwości poprawy uzyskanej oceny. Otrzymuje także uwagę z zachowania zgodną z systemem pochwał i uwag zawartym w rozdziale XIII Statutu.
- Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy.

IV. Sposób informowania o postępach lub ich braku

Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, przedstawia formy sprawdzania umiejętności uczniów oraz kryteria oceniania. Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:

- ✓ Zapisy w dzienniku elektronicznym Librus.
- ✓ Zapisy w zeszyte przedmiotowym.
- ✓ Konsultacje i wywiady z rodzicami.

V. Zasady poprawiania ocen

Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze wszystkich pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz odpowiedzi ustnych w terminie dwóch tygodni od wystawienia oceny (zadania o podobnym stopniu trudności, tym samym zakresie wiedzy i umiejętności oraz formie). Jeżeli uczeń poprawił ocenę, to bierze się pod uwagę ocenę poprawioną, która odzwierciedla aktualny stan jego wiedzy. Uczeń nieobjęty pomiarem wiedzy i umiejętności zobowiązany jest do przystąpienia do niego w ciągu dwóch tygodni od powrotu na zajęcia szkolne w terminie wskazanym przez nauczyciela i zaliczenia ww. prac. Nieobecnemu uczniowi w dzienniku elektronicznym w miejscu oceny nauczyciel stawia poziomą kreskę (-).

VI. Zasady udostępniania prac pisemnych

Nauczyciele udostępniają sprawdzone prace pisemne uczniom oraz ich rodzicom/opiekunom prawnym. Uczniowie otrzymują swoje prace pisemne podczas lekcji, można je sfotografować. Sprawdziany, prace klasowe i dyktanda znajdują się u nauczyciela i przechowywane są w szkole.

VII. Warunki i tryb podwyższania oceny przewidzianej z zajęć edukacyjnych

1. Uczeń ma prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej lub końcowej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego o jeden stopień.
2. Rodzic/prawny opiekun składa pisemny wniosek do dyrektora szkoły w terminie do 3 dni roboczych od uzyskania informacji o przewidywanej ocenie.
3. Warunkiem podwyższenia oceny jest przystąpienie ucznia do pisemnego sprawdzianu obejmującego wymagania edukacyjne na ocenę, o którą uczeń się ubiega.
4. Sprawdzian przygotowuje i przeprowadza nauczyciel języka polskiego w porozumieniu z innymi nauczycielami tego przedmiotu. Stosunek zadań otwartych do zamkniętych wynosi 7:3.
5. Uczeń uzyskuje ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli zdobędzie co najmniej 75% możliwych do uzyskania punktów.
6. Sprawdzian odbywa się nie później niż na dzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej. Termin i miejsce ustala się w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia.
7. O terminie i miejscu sprawdzianu nauczyciel informuje ucznia oraz jego rodziców/prawnych opiekunów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

8. Z przeprowadzonego sprawdzianu sporządza się protokół, do którego dołącza się podpisaną i poprawioną pracę ucznia. Dokumentacja zostaje dołączona do arkusza ocen ucznia.
9. Nieprzystąpienie do sprawdzianu w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje utratę prawa do ubiegania się o podwyższenie oceny.

VIII. Ustalenia końcowe

- Ocena roczna uwzględnia opanowanie wymagań edukacyjnych w pierwszym i w drugim semestrze.
- Ocena śródroczna, roczna i końcowa nie wynika z średniej arytmetycznej ocen bieżących.
- Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny z uwzględnieniem poziomu wiadomości i umiejętności znajdują się w załączniku nr 1.

Opracowali: mgr Grzegorz Piątas, mgr Marzena Dach-Kolanko, mgr Monika Maciołek, mgr Magdalena Pawłowicz, mgr Milena Dach, mgr Agnieszka Nowicka.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
NA POSZCZEGÓLNE OCENY**

KLASA 4

Program nauczania: „Słowa na start!”

Autor programu nauczania: Marlena Derlukiewicz

Wydawnictwo: Nowa Era

Podstawa programowa: rozporządzenie Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Klasa IV					
obszar	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Komunikacja	Rozpoznaje sytuację komunikacyjną; wskazuje nadawcę i odbiorcę prostego komunikatu; rozpoznaje podstawową intencję wypowiedzi; krótką, prostą wypowiedź ustną i pisemną.	Opisuje sytuację komunikacyjną; określa nadawcę i odbiorcę komunikatu; pojęcia: nadawca, odbiorca, intencja wypowiedzi; określa intencję wypowiedzi; formułuje wypowiedź zgodną z tematem; wyraża własne zdanie w rozmowie.	Dostosowuje sposób wypowiedziania się do sytuacji; dobiera środki językowe do odbiorcy; zadaje pytania związane z usłyszaną wypowiedzią; tworzy wypowiedź zgodną z własną intencją; dostosowuje ją do sytuacji i odbiorcy.	Analizuje sytuację komunikacyjną; ocenia skuteczność komunikatu; uzasadnia dobór środków językowych; porównuje własne stanowisko ze stanowiskiem rozmówcy; modyfikuje wypowiedź w zależności od celu komunikacyjnego.	Tworzy samodzielnie skuteczne komunikaty w różnych sytuacjach; inicjuje dialog; tworzy pytania rozwijające rozmowę; podejmuje próbę prowadzenia rzeczowego dialogu mimo różnicy zdań.
Odbiór tekstów kultury	Rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego; wskazuje bohaterów, miejsce i czas wydarzeń; rozpoznaje wiersz, opowiadanie, baśń, legendę, mit, bajkę.	Omawia elementy świata przedstawionego; odróżnia elementy realistyczne i fantastyczne; rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne.	Charakteryzuje bohaterów, określa temat i główną myśl utworu; wyjaśnia znaczenie podstawowych środków stylistycznych.	Analizuje funkcję elementów świata przedstawionego i środków stylistycznych; uzasadnia interpretację przykładami z tekstu.	Samodzielnie interpretuje utwory, dostrzega ich wartości i związki z innymi tekstami kultury; formułuje oryginalne wnioski.
Świadomość języka	Rozpoznaje podstawowe części mowy i części zdania; zna podstawowe zasady ortografii i interpunkcji.	Odmienia podstawowe części mowy; rozpoznaje przypadki, osoby, liczby i czasy; stosuje podstawowe zasady pisowni.	Poprawnie stosuje formy gramatyczne; rozpoznaje funkcje głównych części zdania; poprawia typowe błędy.	Analizuje budowę wypowiedzi; wyjaśnia zasady poprawności; samodzielnie poprawia błędy językowe.	Świadomie dobiera środki językowe; samodzielnie korzysta ze słowników i wyjaśnia mechanizmy poprawności językowej.
Tworzenie wypowiedzi	Tworzy krótkie opowiadanie, opis, dialog, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia i notatkę.	Tworzy spójne wypowiedzi z zachowaniem podstawowej kompozycji.	Samodzielnie redaguje wypowiedzi zgodne z wymaganą formą, stosuje akapity i odpowiednie słownictwo.	Świadomie dobiera środki językowe do celu i odbiorcy; rozwija wypowiedź i dba o jej kompozycję.	Tworzy oryginalne wypowiedzi, świadomie wykorzystuje środki stylistyczne i retoryczne.
Rozwijanie umiejętności autorefleksji i tworzenie tożsamości	Rozpoznaje podstawowe wartości ważne w życiu człowieka; nazywa podstawowe emocje.	Opisuje wartości istotne dla siebie; opisuje wspólnoty, do których należy; określa swoje mocne strony; wyjaśnia przyczyny emocji.	Uzasadnia prostymi argumentami znaczenie wartości; wyjaśnia wpływ wspólnoty na kształtowanie własnej tożsamości;	Analizuje znaczenie wartości w życiu człowieka; ocenia własne wywiązywanie się z obowiązków; ocenia sposoby reagowania na emocje innych.	Tworzy własną hierarchię wartości i uzasadnia jej kształt; inicjuje działania na rzecz dobra wspólnego; inicjuje działania

			reaguje z szacunkiem na emocje innych.		rozwijające współpracę.
Elementy edukacji medialnej	Korzysta z podręcznika i słownika z pomocą nauczyciela.	Wyszukuje informacje w prostych źródłach i sporządza notatkę; odróżnia fakty od opinii.	Selekcjonuje informacje i korzysta z kilku źródeł.	Samodzielnie ocenia przydatność źródeł i przygotowuje prezentację lub projekt.	Prowadzi samodzielne poszukiwania, krytycznie ocenia źródła i twórczo prezentuje wyniki.
Praktyki lekturowe	Wymienia przykłady poznanych tekstów kultury; wyraża wrażenia po przeczytaniu tekstu;	Rozróżnia teksty należące do różnych sztuk; wyjaśnia, co wywołało określone emocje po przeczytaniu tekstu.	Porównuje teksty należące do różnych sztuk; uzasadnia swoją opinię i emocje.	Analizuje podobieństwa i różnice między tekstami różnych sztuk; wyjaśnia wpływ tekstu na własne emocje i refleksje.	Prezentuje własne doświadczenia czytelnicze; argumentuje własną opinię o tekstach.

KLASA 5

Program nauczania: „Zamieńmy słowo. Język polski. Szkoła podstawowa. Klasy 4–8”

Autor programu nauczania: dr Anna Podemska-Kałuża

Wydawnictwo: WSiP

Podstawa programowa: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 28 czerwca 2024 r.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą. Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Klasa V					
obszar	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Kształcenie literackie i kulturowe	Wskazuje podstawowe elementy utworu literackiego oraz świata przedstawionego; wymienia najważniejsze wydarzenia; rozpoznaje narratora i bohatera; wymienia poznane teksty i ich autorów.	Rozpoznaje gatunki literackie; opisuje podstawowe elementy świata przedstawionego; przedstawia przebieg najważniejszych wydarzeń; opisuje bohatera; wskazuje podstawowe środki stylistyczne.	Omawia tematykę utworu; charakteryzuje bohaterów, porównuje wydarzenia i wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń; wyjaśnia przesłanie utworu; wskazuje podobieństwa i różnice między utworami.	Analizuje narrację, kompozycję i środki artystyczne; interpretuje działania i postawy bohaterów; wykorzystuje konteksty; wyjaśnia funkcje środków stylistycznych; dostrzega wartości w utworze.	Twórczo interpretuje teksty, formułuje samodzielne wnioski; dostrzega wieloznaczność i nawiązania kulturowe; tworzy własne interpretacje.
Kształcenie językowe	Rozpoznaje podstawowe części mowy i ich formy; wskazuje podstawowe części zdania; zna podstawowe reguły pisowni i stosuje je w typowych sytuacjach.	Deklinuje i koniuguje odmienne części mowy; rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy; rozpoznaje części zdania i podstawowe typy wypowiedzi; stosuje podstawowe zasady interpunkcyjne; poprawia proste błędy językowe; wyjaśnia znaczenie prostych związków frazeologicznych.	Poprawnie stosuje formy gramatyczne; przekształca proste konstrukcje składniowe; stosuje zasady pisowni; poprawia błędy językowe; stosuje związki frazeologiczne.	Analizuje zjawiska językowe; wyjaśnia funkcje części mowy i części zdania, przekształca konstrukcje i poprawia błędy; poprawia błędy frazeologiczne.	Świadomie wykorzystuje wiedzę gramatyczną do kształtowania stylu i redagowania tekstów; uzasadnia swoje decyzje językowe; tworzy wypowiedzi wyróżniające się bogactwem języka; świadomie modyfikuje wypowiedź w zależności od odbiorcy.
Tworzenie wypowiedzi	Redaguje podstawowe proste formy wypowiedzi według wzoru; podejmuje próbę dostosowania wypowiedzi do sytuacji.	Redaguje spójne wypowiedzi zgodnie z tematem z zachowaniem podstawowej kompozycji; zachowuje podstawową spójność wypowiedzi; dostosowuje styl wypowiedzi do podstawowych sytuacji komunikacyjnych.	Samodzielnie redaguje logiczne i spójne wypowiedzi zgodnie z określonym celem; dobiera słownictwo do sytuacji komunikacyjnej i formy; stosuje podstawowe środki stylistyczne; odpowiednio komponuje tekst; dokonuje jego	Samodzielnie tworzy rozbudowane wypowiedzi wieloakapitowe; uzasadnia swoje stanowisko argumentami i przykładami, stosuje różnorodne środki stylistyczne i retoryczne;; planuje kompozycję tekstu; dokonuje jego samodzielnej korekty.	Tworzy dojrzałe i oryginalne teksty, świadomie kształtuje relację z odbiorcą; modyfikuje własny tekst w celu osiągnięcia zamierzonego efektu.

			podstawowej korekty.		
Samokształcenie	Wyszukuje informacje w podręczniku i prostych źródłach; wyszukuje informacje w słowniku przy pomocy nauczyciela.	Porządkuje informacje i sporządza notatkę; określa przydatność informacji; korzysta ze słowników i encyklopedii.	Samodzielnie selekcjonuje informacje z kilku źródeł; porównuje informacje z różnych źródeł.	Samodzielnie planuje proces uczenia się; analizuje własne postępu; porównuje źródła i ocenia ich przydatność; weryfikuje podstawowe informacje; wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia umiejętności.	Inicjuje działania rozwijające własne zainteresowania; samodzielnie prowadzi poszukiwania; porównuje i weryfikuje informacje; formułuje własne wnioski.

KLASA 6

Program nauczania: „Zamieńmy słowo. Język polski. Szkoła podstawowa. Klasy 4–8”

Autor programu nauczania: dr Anna Podemska-Kałuża

Wydawnictwo: WSiP

Podstawa programowa: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 28 czerwca 2024 r.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą. Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Klasa VI					
obszar	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Kształcenie literackie i kulturowe	Rozpoznaje poznane rodzaje i gatunki literackie, nazywa elementy świata przedstawionego; wymienia najważniejszych bohaterów; przedstawia najważniejsze wydarzenia utworu.	Określa tematykę utworu; opisuje elementy świata przedstawionego; przedstawia przebieg wydarzeń; opisuje bohatera i przedstawia podstawowe motywy jego zachowania; rozpoznaje środki stylistyczne, narrację i elementy kompozycji; wskazuje podstawowe wartości obecne w utworze.	Analizuje tematykę utworu; charakteryzuje bohaterów, wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń, omawia cechy narratora; wyjaśnia problematykę i przesłanie utworu; określa funkcje środków stylistycznych; omawia podstawowe wartości obecne w utworze.	Analizuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem symboliki, wartości i kontekstu; interpretuje zachowania i postawy bohaterów oraz ich przyczyny i skutki; omawia funkcje środków stylistycznych oraz wartości obecne w utworze.	Formułuje pogłębione interpretacje, porównuje teksty i dostrzega ich wielowarstwowość; analizuje problematykę utworu w szerszym kontekście.
Kształcenie językowe	Rozpoznaje części mowy, części zdania i podstawowe typy zdań; wskazuje odmienne i nieodmienne części mowy; nazywa podstawowe kategorie gramatyczne wyrazów odmiennych; stosuje podstawowe zasady pisowni.	Określa funkcje części mowy; rozpoznaje podstawowe konstrukcje składniowe, stronę czynną i bierną oraz formy czasownika; wyjaśnia zasady ortograficzne i interpunkcyjne; poprawia proste błędy językowe.	Określa formy gramatyczne wyrazów; stosuje różne konstrukcje składniowe, omawia typy części zdania; przekształca wypowiedzenia; stosuje frazeologizmy; dobiera słownictwo do formy; stosuje podstawowe zasady pisowni.	Analizuje zjawiska językowe; przekształca konstrukcje składniowe; dobiera środki językowe do celu wypowiedzi; stosuje bogate i różnorodne słownictwo samodzielnie poprawia błędy językowe; świadomie stosuje zasady pisowni.	Świadomie kształtuje styl wypowiedzi i wykorzystuje wiedzę językową do interpretacji tekstów; świadomie dobiera środki językowe do zamierzonego celu; uzasadnia własne decyzje językowe.
Tworzenie wypowiedzi	Tworzy prostą wypowiedź ustną i pisemną; stosuje podstawowy układ tekstu; podejmuje próbę zachowania spójności wypowiedzi.	Redaguje wypowiedź zgodną z tematem. Zachowuje spójność, odpowiednią kompozycję i właściwy styl wypowiedzi; dostosowuje wypowiedź do typowej sytuacji komunikacyjnej.	Samodzielnie redaguje logiczne i spójne wypowiedzi; dobiera środki językowe odpowiednie do formy i tematu; dokonuje podstawowej korekty własnego tekstu.	Samodzielnie redaguje rozbudowane wypowiedzi; formułuje przemyślane stanowisko i uzasadnia je; planuje kompozycję tekstu; świadomie dobiera różnorodne środki językowe; świadomie oddziałuje na odbiorcę;	Twórczo realizuje temat, tworzy dojrzałe teksty i samodzielnie dobiera strategię wypowiedzi; modyfikuje własny tekst w celu osiągnięcia zamierzonego efektu; wykorzystuje zdobyte umiejętności w nowych sytuacjach.

				samodzielnie dokonuje korekty tekstu; ocenia skuteczność własnej wypowiedzi.	
Samokształcenie	Korzysta z podręcznika i innych wskazanych źródeł według instrukcji.	Samodzielnie wyszukuje i porządkuje informacje w podanych źródłach i określa ich przydatność; wskazuje swoje mocne strony i trudności.	Planuje własną pracę; selekcjonuje informacje; samodzielnie korzysta ze słowników oraz innych źródeł.	Samodzielnie planuje proces uczenia się; weryfikuje informacje; wykorzystuje informację zwrotną do doskonalenia umiejętności; wyciąga wnioski z własnej pracy; rozwija własne zainteresowania.	Samodzielnie projektuje proces uczenia się; krytycznie ocenia wartość informacji; prowadzi pogłębione poszukiwania; formułuje własne pytania i problemy; świadomie rozwija swoje kompetencje; dzieli się wiedzą i doświadczeniami.

KLASA 7

Program nauczania: „Zamieńmy słowo. Język polski. Szkoła podstawowa. Klasy 4–8”

Autor programu nauczania: dr Anna Podemska-Kałuża

Wydawnictwo: WSiP

Podstawa programowa: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 28 czerwca 2024 r.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą. Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Klasa VII					
obszar	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Kształcenie literackie i kulturowe	Rozpoznaje epikę, lirykę i dramat oraz podstawowe gatunki; określa tematykę utworu; nazywa podstawowe elementy świata przedstawionego	Wskazuje cechy rodzajowe i gatunkowe; rozpoznaje symbol, alegorię, ironię i komizm; charakteryzuje bohaterów; opisuje świat przedstawiony	Analizuje sposób kreowania bohaterów, wyjaśnia motywy ich postępowania; analizuje narrację, elementy świata przedstawionego; język poetycki i elementy dramatu; wyjaśnia funkcje środków stylistycznych; interpretuje symbol i alegorię	Wyjaśnia zależność między formą a znaczeniem; interpretuje utwory literackie; wykorzystuje konteksty interpretacyjne; ocenia postawy i wybory bohaterów; analizuje wartości estetyczne tekstu	Twórczo interpretuje teksty, dostrzega niejednoznaczności i samodzielnie dobiera konteksty interpretacyjne; formułuje oryginalne i pogłębione wnioski
Kształcenie językowe	Rozpoznaje podstawowe zjawiska słowotwórcze, składniowe i fonetyczne; podejmuje próbę stosowania zasad poprawności językowej.	Opisuje podstawowe zjawiska językowe; omawia podstawowe terminy z zakresu słowotwórstwa, fleksji i składni; omawia procesy fonetyczne oraz rozbieżności między mową a pismem; stosuje poznane zasady językowe w typowych sytuacjach; korzysta z podstawowych słowników	Stosuje wiedzę słowotwórczą, składniową, dobiera środki językowe do sytuacji komunikacyjnej, poprawia błędy językowe, uzasadnia pisownię i interpunkcję	Analizuje funkcje środków językowych, rozróżnia normę wzorcową i użytkową, świadomie dobiera środki językowe; przekształca wypowiedzi zgodnie z określonym celem; ocenia poprawność i stosowność wypowiedzi; wykorzystuje słowniki i inne źródła w sposób samodzielny	Samodzielnie prowadzi refleksję nad językiem i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę językową; samodzielnie analizuje złożone zjawiska językowe; rozwiązuje nietypowe problemy językowe
Tworzenie wypowiedzi	Tworzy prostą wypowiedź argumentacyjną; podejmuje próbę zachowania tematu i właściwej organizacji tekstu	Gromadzi argumenty, buduje akapity i stosuje podstawowe środki retoryczne; redaguje wypowiedzi zgodne z tematem; stosuje podstawowe zasady kompozycji; stosuje podstawowe środki stylistyczne;	Formułuje tezę, dobiera argumenty i przykłady oraz tworzy spójną i logiczną wypowiedź; dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji; wygłasza wypowiedź z uwzględnieniem zasad dykcji i intonacji	Tworzy wypowiedzi o różnorodnej funkcji; prowadzi wielostronną argumentację, rozpoznaje chwyt retoryczne i świadomie oddziałuje na odbiorcę; ocenia wiarygodność argumentacji; redaguje teksty poprawne, spójne i funkcjonalne; świadomie	Tworzy samodzielne, pogłębione wypowiedzi problemowe i podejmuje polemikę; świadomie osiąga zamierzony efekt stylistyczny i komunikacyjny; podejmuje samodzielne próby literackie

		wygłasza krótką wypowiedź.		kształtuje styl tekstu;	
Samokształcenie	Wyszukuje informacje w prostych źródłach; podejmuje próbę samodzielnej pracy; korzysta z technologii pod kierunkiem nauczyciela	Wyszukuje informacje na określony temat; selekcjonuje informacje i korzysta ze słowników; wybiera informacje potrzebne do wykonania zadania	Weryfikuje informacje, poprawnie cytuje i dokumentuje źródła; ocenia przydatność zgromadzonych materiałów; prezentuje wyniki własnej pracy	Porównuje źródła, ocenia ich wiarygodność i syntetyzuje informacje; prezentuje wyniki pracy w atrakcyjnej i uporządkowanej formie; wykorzystuje technologie informacyjne w sposób celowy	Prowadzi pogłębione poszukiwania i prezentuje autorskie wnioski; krytycznie analizuje różnorodne źródła; syntetyzuje informacje pochodzące z wielu źródeł; dzieli się wiedzą i inspiruje innych

KLASA 8

Program nauczania: „Jutro pójdę w świat. Świat w słowach i obrazach. Gramatyka i stylistyka”

Autor programu nauczania: Andrzej Surdej

Wydawnictwo: WSiP

Podstawa programowa: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 28 czerwca 2024 r.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą. Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Klasa VIII					
obszar	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Kształcenie literackie i kulturowe	Rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie oraz podstawowe elementy utworu; zna treść omawianych lektur; wymienia podstawowe informacje o autorze i utworze	Analizuje rodzaj, gatunek, kompozycję, przedstawia losy bohatera, analizuje jego motywację i działania, określa problematykę utworu; opisuje podstawowe elementy świata przedstawionego	Interpretuje utwory, uzasadnia stanowisko i porównuje teksty; omawia tematykę utworu, wykorzystując terminologię literacką; wyjaśnia wpływ kontekstu na odbiór utworu; odnosi wymowę tekstu do współczesności; porównuje różne teksty kultury	Buduje pogłębioną interpretację i uzasadnia własne stanowisko, wykorzystuje konteksty i analizuje sposób oddziaływania utworu na odbiorcę; dostrzega związki między utworami; analizuje funkcje środków stylistycznych; wyjaśnia związki między literaturą a historią i kulturą	Samodzielnie i twórczo interpretuje teksty, formułuje oryginalne tezy i polemizuje z możliwymi interpretacjami; porównuje teksty z wykorzystaniem różnych kontekstów
Kształcenie językowe	Rozpoznaje podstawowe zjawiska gramatyczne, słowotwórcze, składniowe, stylistyczne i ortograficzne; wskazuje podstawowe błędy językowe; wymienia podstawowe odmiany języka	Stosuje zasady fleksji, składni, słowotwórstwa, interpunkcji i normy językowej; wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych; poprawia proste błędy językowe	Poprawnie redaguje i przekształca wypowiedzenia, rozpoznaje style języka; wskazuje i poprawia błędy językowe; stosuje różne konstrukcje składniowe; wykorzystuje związki frazeologiczne; dobiera środki językowe do sytuacji i formy	Analizuje wielokrotnie złożone konstrukcje, świadomie dobiera styl, poprawia błędy i wyjaśnia ich mechanizm; ocenia poprawność wypowiedzi; stosuje bogate i zróżnicowane słownictwo; świadomie stosuje różne odmiany języka	Twórczo wykorzystuje wiedzę o języku; świadomie dobiera środki językowe do zamierzonego efektu
Tworzenie wypowiedzi	Tworzy wypowiedzi zgodne z poznanymi formami, w tym prostą wypowiedź argumentacyjną; podejmuje próbę uzasadnienia własnego stanowiska; stosuje podstawowe zasady kompozycji tekstu; wskazuje podstawowe	Redaguje wypowiedź zgodną z podanym tematem; formułuje tezę lub hipotezę, dobiera argumenty i przykłady oraz zachowuje odpowiedni styl i kompozycję.	Tworzy spójne, logiczne wypowiedzi i funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne; dobiera argumenty; dostosowuje język do sytuacji komunikacyjnej	Pisze dojrzałe teksty problemowe, prowadzi wielostronną argumentację, porządkuje argumenty; świadomie kształtuje styl; dokonuje samodzielnej korekty własnego tekstu	Tworzy oryginalne, pogłębione wypowiedzi o wysokiej wartości merytorycznej, językowej i argumentacyjnej.

	cechy stylu wypowiedzi				
Samokształcenie	Korzysta z podstawowych źródeł i wyszukuje informacje według instrukcji.	Wyszukuje informacje w różnych źródłach; samodzielnie selekcjonuje informacje i sporządza notatki.	Weryfikuje informacje, cytuje, parafrazuje i dokumentuje źródła; porównuje informacje pochodzące z różnych źródeł; wyciąga proste wnioski dotyczące własnej pracy	Syntetyzuje informacje, ocenia wiarygodność źródeł; wyciąga wnioski z własnej pracy	Prowadzi pogłębione samokształcenie, wykorzystuje różne źródła, formułuje autorskie wnioski i rozwija własne zainteresowania; dzieli się własnymi doświadczeniami i wiedzą